

1963

vest. 1963.

Lietuvos Raštinių sąjūdas
Literatūros propagandos biuras

Fonds № 1963.

raštinių sąjūdas
nuo 1940 - 1993 g.

Latvijas Rakstnieku savienība

Literatūras birojs "Burtnieks"

Vēsturiskā izziņa.

I.

1968.gada 19.jūnija Latvijas Padomju rakstnieku savienības valdes sēdē tika apstiprināts nolikums par Daiļliteratūras propagandas biroju pie Rakstnieku savienības¹ (citos dokumentos nosaukums – Literatūras propagandas birojs – skat. F. Nr.473., apr.Nr.1., lietā Nr.490.).

Nolikumā tika norādīts, ka:

Propagandas biroja uzdevumi ir visos iespējamajos veidos propagandēt latviešu padomju, kā arī visu citu padomju tautu literatūru; latviešu un citu padomju tautu literatūras klasiku; labākos sociālistisko zemju un arī progresīvos kapitālistisko valstu literatūras darbus.²

Tika noteiktas *Propagandas biroja darba formas* – birojs sistemātiski organizē:

- padomju un klasiskās literatūras tematiskus vakarus,
- nozīmīgiem literāriem un sabiedriski politiskiem notikumiem veltītus vakarus,
- dzejnieku, kritiķu, prozaiķu un dramaturgu uzstāšanos rūpnīcās, kolhozos, bibliotēkās u.c.,
- atsevišķu autoru daiļrades vakarus,
- referātus par padomju, klasiskās un ārzemju literatūras problēmām,
- lasītāju konferences.³

Nolikumā tika arī noteikts, ka Propagandas birojs darbojas tiešā Latvijas Padomju rakstnieku savienības valdes vadībā, izpildot tās norādījumus un atskaitoties tai. Rakstnieku savienības izveidotā Rakstnieku padome palīdz biroja radošajā un metodiskajā darbā, apstiprina tā plānus un piedalās svarīgāko darba jautājumu izlemšanā.⁴

Saskaņā ar nolikumu Propagandas birojs darbojās uz saimnieciskā aprēķina pamatiem, tā tāmes un štatu robežās, ko apstiprinājusi Rakstnieku savienības valde. Biroja administratīvo un organizatorisko darbu veica tā direktors, ko ieceļ Rakstnieku savienības valde. Direktors, pamatojoties uz vienvadības principu, organizēja visu darbu, sadalīja biroja finansiālos līdzekļus, pieņēma darbā un atbrīvoja darbiniekus.⁵

Latvijas Padomju rakstnieku savienība, pamatojoties uz 1990.gada 22.janvāra Rakstnieku savienības biedru pilnsapulces lēmumu, mainīja nosaukumu – Latvijas Rakstnieku savienība, kurš tika akceptēts ar LPSR MP 1990.gada 26.aprīļa lēmumu Nr.118.⁶

¹ F. Nr.1963., apr. Nr.1., lieta Nr.1., 1.lp.

² Turpat

³ Turpat

⁴ Turpat

⁵ Turpat, 1.-2.lp.

⁶ Latvijas Republikas Augstākās Padomes un valdības Ziņotājs, Nr.26., 1990., 1430.lpp.

1991.gada 20.februārī Latvijas Rakstnieku savienības kolēģijas sēdē apstiprināja jauno biroja nosaukumu: "Burtnieks" LRS Literatūras birojs⁷, šo nosaukumu zināšanai pieņēma LRS valde 1991.gada 22.aprīlī.⁸ Netika atrasti dokumenti par biroja uzdevumu un darba formu maiņu.

Pamatojoties uz 1993.gada 3.marta LRS pilnsapulces lēmumu par LRS kluba un Literatūras biroja "Burtnieks" reorganizāciju, apvienojot tās abu struktūru funkcijas, kuras skar kluba darbību un literatūras propagandu, namu pārvaldes un grāmatvedības funkcijas attiecīgi tika nodotas Literatūras fondam un LRS grāmatvedībai.

Pamatojoties uz LRS kolēģijas 1993.gada 4.marta lēmumu reorganizācijas rezultātā tika izveidots klubs "Burtnieks" kā Rakstnieku savienības struktūrvienība, bet LRS klubs un Literatūras birojs "Burtnieks" tika likvidēti.

II.

Ar 2000.gada 3.maija aktu Nr.1/67 sakarā ar likvidētas patstāvīgas juridiskas personas neapraštītu dokumentu atrašanu Latvijas Rakstnieku savienības arhīvā LVA pieņēma valsts glabāšanā Literatūras propagandas biroja neapraštītos dokumentus – 92 lietas par 1971. – 1993.gadu, faktiski tika konstatēti arī dokumenti par 1968. – 1970.gadu.

2000.gada 4.ceturksnī tika veikta dokumentu izvērtēšana un aprakstīšana, kuras rezultātā tika izveidoti:

- *pastāvīgi glabājamo lietu apraksts Nr.1 par 1970. – 1993.gadu,*
Aprakstā iekļauta 1968.gada 19.jūnija nolikuma par Daiļliteratūras propagandas biroju kopija (kopijas rašanās laiks – 1970.g.), direktora pavēles pamatdarbības jautājumos (izņemtas no sākotnēji vienotā numerācijā sakārtotām pavēlēm pamatdarbības un personālsastāva jautājumos; dažas no tām vienlaicīgi satur informāciju par pamatdarbību un personālsastāvu), līgumi ar juridiskām un fiziskām personām par dažādu literāru sarīkojumu rīkošanu un pārraidīšanu masu informācijas saziņas līdzekļos, pasākumu reģistrācijas žurnāls, 1977.- 1987.g. štatu saraksti un štatu reģistrācijas kartiņas, kā arī grāmatvedības dokumenti – 1990. – 1993.g. bilances, tāmes, inventarizācijas akti, saraksti u.c. dokumenti. Bilances par 1968. – 1989.g. atrodas fondā Nr.473, aprakstā Nr.1., lietās Nr.490. – 499., 559. – 564., 650. – 655.
- *personālsastāva lietu apraksts Nr.2 par 1968. – 1992.gadu,*
Aprakstā iekļautas direktora pavēles par personālsastāvu, līdz 1984.g. atbrīvoto darbinieku personas lietas, kontu kartītes un algu izmaksas saraksti u.c. dokumenti. Atšķirībā no apraksta Nr.1 šajā aprakstā iekļautie darba līgumi satur informāciju par dažādu tehnisku, saimniecisku darbu veikšanu. Lietās Nr.1. – 5., 10., 11., 16. – 20., 33. – 52. saglabāts oriģinālās kārtības princips.
- *īslaicīgi glabājamo lietu saraksts par 1991. – 1992.gadu,*
Sarakstā iekļauti saimnieciskie līgumi un Rīgas pilsētas Centra rajona Valsts finansu inspekcijas un Sociālās nodrošināšanas nodaļas veikto pārbaužu aktu kopijas.
- *akts par dokumentu atlasī iznīcināšanai par 1970. – 1993.gadu,*

⁷ F. Nr.473., apr. Nr.1., lieta Nr.583., 15.lp.

⁸ Turpat, lieta Nr.575., 37.lp.

LIETAS Nr. _____

APLIECINĀJUMA LAPA

kurā iekļauti dažādi grāmatvedības un finanšu dokumenti, kuru noteiktais glabāšanas termiņš ir pagājis.

Dokumenti sakārtoti pēc nomināli hronoloģiskā principa. Dokumentu saturs ir nepilnīgs. Dokumentu fiziskais stāvoklis ir apmierinošs.

Vēsturisko izziņu sastādīja

daļas vadītāja vietniece

A. Zandmane

Lietas nolomāšanas un fiziskā stāvokļa īpatnības	Lapu Nr.

LIETAS Nr. _____ APLIECINĀJUMA LAPA

Lietā iešūtas (ievietotas) 3 (trīs)

ar cipariem un vārdiem

_____ lapas

tai skaitā lapas ar litera Nr. _____ ,

izlaisti lapu Nr. _____ ;

+ _____ iekšējā apraksta lapas

Lietas noformēšanas un fiziskā stāvokļa īpatnības	Lapu Nr.

Lapu aizpildīja

me. eksp.
amats

Mue
paraksts

B. Cicecu
paraksta atšifrējums